

Рекомендовано
на засіданні кафедри
управління вантажною і комерційною
роботою
протокол № 1 від 29.08.2025 р.

СИЛАБУС

ТРАНСПОРТНО-ЕКСПЕДИТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Семестр та рік навчання II семестр 2025-2026 навчального року

Освітній рівень другий (магістр)

Галузь знань J Транспорт та послуги

Спеціальність J7 Залізничний транспорт

Освітні програми:

- організація перевезень і управління на транспорті (ОПУТ) (ОНП+ОПП);
- організація міжнародних перевезень (ОМП);
- митний контроль на транспорті (МКТ).

Лекції та практичні заняття відповідно до розкладу <http://rasp.kart.edu.ua>

1. Команда викладачів:

Лектор:

Запара Віктор Мефодійович (кандидат технічних наук, професор)

Контакти: +38 (057) 730-10-85, e-mail: professor.zapara.uvkr@kart.edu.ua

Ідентифікатор в ZOOM 680 180 3881, пароль 335611

Асистенти лекторів:

Ковальов Антон Олександрович (кандидат технічних наук, доцент)

Контакти: +38 (057) 730-10-85, e-mail: kovalov.uvkr@kart.edu.ua

Ідентифікатор в ZOOM 398 055 7947, пароль 119491

Запара Ярослав Вікторович (кандидат технічних наук, доцент)

Контакти: +38 (057) 730-10-85, e-mail: docent.zapara.uvkr@kart.edu.ua

Ідентифікатор в ZOOM 939 716 5819, пароль 265075

Ковальова Оксана Володимирівна (кандидат технічних наук, доцент)

Контакти: +38 (057) 730-10-85, e-mail: kovalova.uvkr@kart.edu.ua

Ідентифікатор в ZOOM 776 731 9052, пароль 670746

Бауліна Ганна Сергіївна (кандидат технічних наук, доцент)

Контакти: +38 (057) 730-10-85, e-mail: baulina.uvkr@kart.edu.ua,

Ідентифікатор в ZOOM: 889 782 7459, пароль 485152.

Богомазова Ганна Євгенівна (кандидат технічних наук, доцент)

Контакти: +38 (057) 730-10-85, e-mail: bocomazova.uvkr@kart.edu.ua,

Ідентифікатор в ZOOM: 795 646 2225, пароль 102809.

Години прийому та консультації: кожен вівторок з 12.00-13.00

Розміщення кафедри: м. Харків, майдан Фейєрбаха, 7, 1 корпус, 4 поверх, 402 аудиторія.

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua/home.jsp?locale=uk>

Розвиток транспортно-експедиторської діяльності є одним із основних напрямків удосконалення перевезень вантажів для підприємств. Для забезпечення якісного транспортно-експедиторського обслуговування вантажовласників експедитори осучаснюють взаємовідносини з ними та з перевізниками.

Все це забезпечує ефективну роботу транспортно-експедиторських підприємств, підвищує рівень конкурентоспроможності на ринку та вирішує низку проблем, таких як прогнозування ринкових ситуацій, вибір оптимальної стратегії обслуговування з урахуванням поведінки споживачів транспортної продукції в умовах конкурентної боротьби на ринку.

Вивчаючи курс «Транспортно-експедиторська діяльність» у другому семестрі, студенти отримують знання, вміння і навички, що дозволяють організовувати роботу з транспортно-експедиторської діяльності, включаючи об'єкти залізничного, промислового транспорту, відповідно до характеру майбутньої роботи студента на конкретному підприємстві; будуть висвітлені концептуальні основи транспортно-експедиторської діяльності, методи, форми та прийоми цієї діяльності, основні поняття і категорії транспортно-експедиторської діяльності, сучасних технологій організації послуг цієї діяльності.

Курс дисципліни має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

- Здатність до дослідження і управління функціонуванням транспортних систем та технологій;

- Здатність до дослідження і управління функціонуванням транспортних систем та технологій з урахуванням особливостей організації перевезень на залізничному транспорті;

- Здатність дослідження і управління функціонуванням міжнародних транспортних систем та технологій;

- Здатність до визначення та застосування перспективних напрямків моделювання транспортних процесів;

- Здатність до використання сучасних технологій транспортно- експедиторської діяльності;
- Здатність до управління ланцюгами поставок та логістичними центрами;
- Здатність до управління надійністю та ефективністю міжнародних ланцюгів постачань і логістичних центрів;
- Здатність до управління вантажними перевезеннями за видами транспорту;
- Здатність до управління вантажними перевезеннями на залізничному транспорті;
- Здатність до управління транспортними потоками;
- Здатність до управління транспортними потоками згідно з вимогами чинних законодавчих та інших нормативно-правових актів щодо питань несхоронних перевезень, небереження вантажів, розгляду претензій, здійснення ревізорського контролю;
- Здатність до управління надійністю та ефективністю транспортних систем і технологій;
- Здатність до управління надійністю та ефективністю транспортних систем і технологій з урахуванням особливостей організації перевезень на залізничному транспорті;
- Здатність проведення експертизи транспортних пригод на залізничному транспорті;
- Здатність проведення експертизи транспортних пригод за видами транспорту;
- Здатність врахувати вплив митних процедур при формуванні транспортних технологій;
- Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач у сфері транспортних систем та технологій;
- Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач у сфері транспортних систем та технологій з урахуванням особливостей організації перевезень на залізничному транспорті;
- Здатність вибирати та застосовувати на практиці методи дослідження, планування та проведення необхідних експериментів; інтерпретувати результати та робити висновки щодо оптимальності
- Здатність працювати в міжнародному контексті;
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- Здатність розробляти проекти та управляти ними;
- Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо вас цікавить організація перевізного процесу, транспортно-експедиторська діяльність на різних видах транспорту, тоді курс «транспортно-експедиторська діяльність» саме те, що Вам потрібно. Знання вимог до організації транспортного процесу, порядку оформлення транспортної документації, особливостей організації перевезення на різних видах транспорту – це ключ до успіху в вашій майбутній трудовій діяльності з організації вантажних перевезень на різних видах транспорту.

Огляд курсу

Дисципліна «Транспортно-експедиторська діяльність» вивчається на першому курсі другого семестру (з лютого по червень) другого рівня вищої освіти (магістр) денної та безвідривної форм навчання.

Курс складається з однієї лекції та одного практичного заняття щотижня (ДФ) та 5-ти лекцій і 3-х практичних занять (ДФН). Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями, індивідуальними та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та виконанні курсової роботи за індивідуальними завданнями, що охоплює декілька найбільш важливих тем. Виконання завдань супроводжуються зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми.

Транспортно-експедиторська діяльність/ схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Практичні заняття	
	Презентації	
	Активність на заняттях	
	Курсова робота	
	Індивідуальні консультації	
	Засвоєння розділів дисципліни, визначених для самостійного вивчення	
	Іспит	

Ресурси курсу

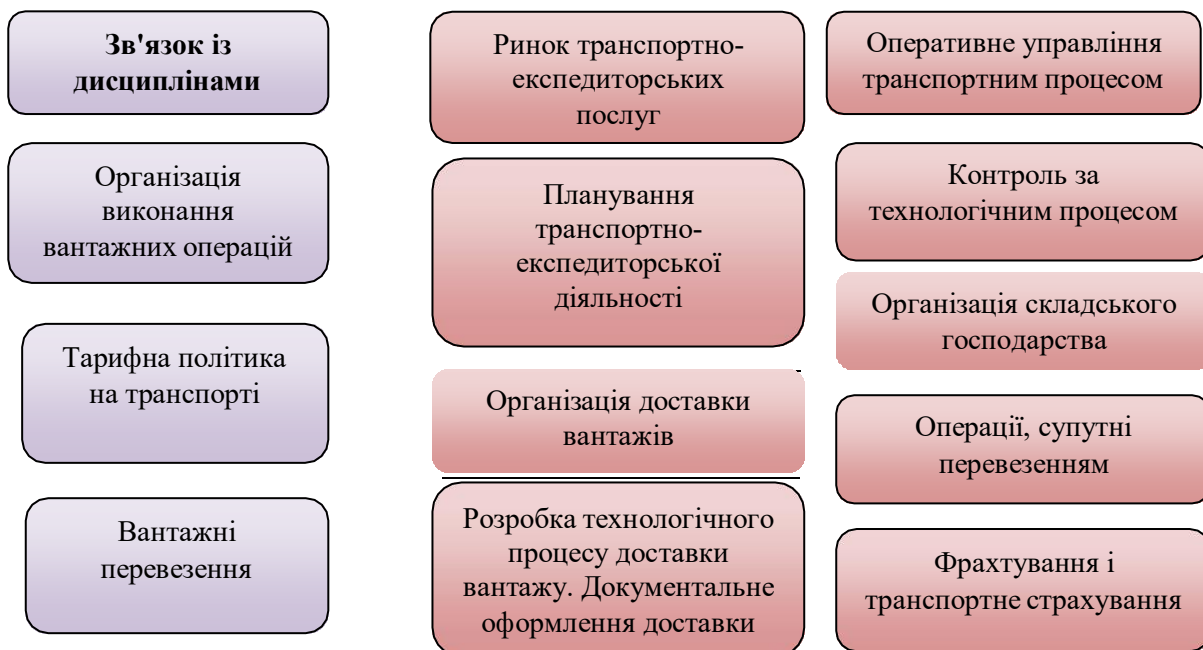
Інформація про курс розміщена на сайті Університету (https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1rsZglONRo_3Tc7cAOhQZ0r2-YhWbBpfZ), включаючи, лекційні матеріали, запитання до іспиту, перелік методичних розробок для виконання різних завдань та правила оцінювання курсу.

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання». Запропонуємо вам на заняттях озвучити свої думки щодо заходів, які можна вжити для удосконалення технологій надання транспортно-експедиторських послуг з урахуванням конкретних умов та з можливістю використання перспективних технологій для поліпшення обслуговування вантажовласників.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. <http://lib.kart.edu.ua/home.jsp?locale=uk>
2. http://www.uz.gov.ua/about/general_information/entertainments/pktbit/
3. http://www.uz.gov.ua/press_center/up_to_date_topic/page-4/451889/
4. http://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/terms_of_freight
5. <http://uz-cargo.com/>
6. <https://cfts.org.ua>
7. <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/457-98-%D0%BF>

Теми курсу

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій та практичних занять курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Денна форма

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
1	2	Лекц.№1. Експедирування вантажних перевезень в сучасних умовах. Сегменти ринку.	2	ПР-1 Принципи діяльності експедитора.

2	2	Лекц.№2. Рівень надання послуг. Прогнозування послуг. Оцінка конкурентів. Напрямки діяльності підприємства.	2	ПР-2 Компоновка схеми розміщення і кріплення вантажів у вагоні
3	2	Лекц.№ 3. Комплекс транспортно-експедиторського обслуговування. Прогнозування обсягів перевезень на транспортній мережі.	2	ПР-3 Розрахункове обґрунтування способу розміщення вантажу
4	2	Лекц.№ 4. Обґрунтування технічних засобів. Дислокація технічних засобів. Обґрунтування потреб в матеріальних і фінансових ресурсах.	2	ПР-4 Визначення інерційних сил, що діють на вантаж, та визначення сил тертя
5	2	Лекц.№ 5. Становлення системи сервісу на транспорті. Обов'язкові умови перевезень.	2	ПР-5 Визначення зусиль, що сприймаються засобами кріплення
6	2	Лекц.№ 6. Вибір виду прямого і змішаного сполучення. Вибір маршруту доставки вантажу. Вибір учасників доставки вантажу.	2	ПР-6 Визначення стійкості вагона з вантажем і вантажу у вагоні. Визначення навантаження на візки вагона
7	2	Лекц.№ 7. Вибір технології перевезень. Вибір транспортної тари. Вибір стратегії формування партій відправлення. Нормативи технологічного процесу. Розклад доставки вантажу.	2	ПР-7 Вибір засобів кріплення вантажу. Розрахунок навантаження на дерев'яні бруски
		Модульний контроль знань		
8	2	Лекц.№ 8. Транспортно-експедиторське обслуговування у змішаному сполученні. Спільний графік доставки вантажу. Перевізні документи. Облік транспортної роботи.	2	ПР-8 Розробка технічних умов навантаження і кріплення вантажів
9	2	Лекц.№9. Розробка завдань виконавцям. Контроль технологічного процесу. Оперативне управління. Системи комплексного транспортного обслуговування на залізничному транспорті. Обґрунтування вибору рухомого складу	2	ПР-9 Визначення тарифу та терміну доставки вантажів.
10	2	Лекц.№10. Обґрунтування вибору технологічного процесу. Термін і дата доставки вантажів. Термін поставки. Захист персоналу від шкідливих факторів виробництва. Аналіз технологічних процесів	2	ПР-10 Розрахунок параметрів складу
11	2	Лекц.№11 Вимірювання параметрів технологічних процесів. Методи попередження аварійної ситуації. Рівень обслуговування	2	ПР-11 Визначення доцільного місця розташування розподільчого складу на дільниці обслуговування
12	2	Лекц.№12. Параметри якості обслуговування. Якість обслуговування на транспорті. Методи поліпшення роботи. Складання актів. Запобігання виникненню негативних явищ	2	ПР-12 Визначення доцільного місця розташування розподільчого складу в регіоні (вузлі) та «манхеттенської відстані»
13	2	Лекц.№13. Складське господарство. Параметри складів. Підсистеми складського господарства. Технічне оснащення складу. Технологічні процеси. Стивідорні, тальманські і складські операції. Митна документація. Дослідження кон'юнктури транспортного ринку.	2	ПР-13. Визначення доцільного використання залізничного та автомобільного транспорту у вантажних перевезеннях
14	2	Лекц.№14. Транспортні умови контракту. Базисні умови поставки. Оцінка вартості	2	ПР-14 Вибір виду прямого і змішаного сполучення в міжнародних перевезеннях

		доставки. Прийняття рішення в умовах ринку. Прийняття і здача вантажу. Супроводження і охорона вантажу. Інформаційне забезпечення перевезень. Безпека перевезень. Фрахтування транспортних засобів		
		Модульний контроль знань		
15	2	Лекц.№15.. Експертиза вантажу, позовно-претензійна робота. Прийоми ділового спілкування. Прийоми ведення переговорів. Оформлення ділових протоколів. Підсумкове заняття	2	ПР-15 Підсумкове заняття

Заочна форма

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
1	2	Лекц.№1. Експедирування вантажних перевезень в сучасних умовах. Сегменти ринку. Рівень надання послуг. Прогнозування послуг. Оцінка конкурентів. Напрямки діяльності підприємства. Комплекс транспортно-експедиторського обслуговування. Прогнозування обсягів перевезень на транспортній мережі.	2	ПР-1 Принципи діяльності експедитора. Компонівка схеми розміщення і кріплення вантажів у вагоні. Розрахунок інерційних сил та стійкості вантажів
2	2	Лекц.№2 Обґрунтування технічних засобів. Дислокація технічних засобів. Обґрунтування потреб в матеріальних і фінансових ресурсах. Становлення системи сервісу на транспорті. Обов'язкові умови перевезень. . Вибір виду прямого і змішаного сполучення. Вибір маршруту доставки вантажу. Вибір учасників доставки вантажу.	2	ПР-2 Розробка технічних умов навантаження і кріплення вантажів. Визначення тарифу та терміну доставки вантажів. Розрахунок параметрів складу.
3	2	Лекц.№ 3. Вибір технології перевезень. Вибір транспортної тари. Вибір стратегії формування партій відправлення. Нормативи технологічного процесу. Розклад доставки вантажу. Транспортно-експедиторське обслуговування у змішаному сполученні. Спільний графік доставки вантажу. Перевізні документи. Облік транспортної роботи.	2	ПР-3 Визначення доцільного місця розташування розподільчого складу на дільниці обслуговування, в регіоні (вузлі) та «манхеттенської відстані». Визначення доцільного використання залізничного та автомобільного транспорту у вантажних перевезеннях. Вибір виду прямого і змішаного сполучення в міжнародних перевезеннях
4	2	Лекц.№ 4. Розробка завдань виконавцям. Контроль технологічного процесу. Оперативне управління. Системи комплексного транспортного обслуговування на залізничному транспорті. Обґрунтування вибору рухомого складу. Обґрунтування вибору технологічного процесу. Термін і дата доставки вантажів. Термін поставки. Захист персоналу від шкідливих факторів виробництва. Аналіз технологічних процесів. Вимірювання параметрів технологічних процесів. Методи попередження аварійної ситуації. Рівень обслуговування		
5	2	Лекц.№ 5. Параметри якості обслуговування. Якість обслуговування на транспорті. Методи поліпшення роботи. Складання актів. Запобігання виникненню негативних явищ. Складське господарство.		

	Параметри складів. Підсистеми складського господарства. Технічне оснащення складу. Технологічні процеси. Стивідорні, тальманські і складські операції. Митна документація. Дослідження кон'юнктури транспортного ринку. Транспортні умови контракту. Базисні умови поставки. Оцінка вартості доставки. Прийняття рішення в умовах ринку. Прийняття і здача вантажу. Супроводження і охорона вантажу. Інформаційне забезпечення перевезень. Безпека перевезень. Фрахтування транспортних засобів. Експертиза вантажу, позовно-претензійна робота. Прийоми ділового спілкування. Прийоми ведення переговорів. Оформлення ділових протоколів	
--	---	--

Правила оцінювання

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання.

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до державної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E).

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Принцип формування оцінки за модуль для денної форми навчання у складі залікових кредитів I і II за 100-бальною шкалою показано у таблиці, де наведена максимальна кількість балів, яку може набрати студент за різними видами навчального навантаження.

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль (тести)	Сума балів за модуль
До 60	До 40	До 100

Поточний контроль	II семестр
Активність на заняттях (лекціях, практичних)	10
Виконання індивідуальних завдань на практичних заняттях	10
Виконання курсової роботи	30
Засвоєння розділів дисципліни, визначених для самостійного вивчення	10
Підсумок	до 60

Студент за модуль може отримати максимум **100 балів**, з яких **до 60 балів** – поточний контроль, **до 40 балів** – комп’ютерне тестування.

Поточний контроль з курсу (**до 60 балів**):

- ступінь залученості (активність на лекціях, практичних заняттях)– до **10 балів**;
- виконання групових завдань на практичних заняттях - до **10 балів**;
- виконання індивідуального завдання (курсова робота) – до **30 балів**;
- засвоєння розділів дисципліни, визначених для самостійного вивчення – до **10 балів**.

Відпрацювання пропущених занять проводиться за графіком, який доводиться до відома студентів (відповіді на запитання викладачів за темами пропущених занять).

Виконання індивідуального завдання повинно як за формою, так і за змістом відповідати вимогам (мати всі необхідні складові), що висуваються до вирішення відповідного завдання, свідчити про його самостійність (демонструвати ознаки самостійності виконання такої роботи), відсутність ознак плагіату.

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на організацію транспортно-експедиторської діяльності. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власної залученості.

Підсумкова форма контролю з дисципліни - **іспит**. Студент отримує бали за іспит за результатами 1-го та 2-го модульного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає бал за іспит. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на іспиті, відповівши на питання екзаменаційного білета.

Очікувані результати навчання

В результаті навчання студент повинен:

- Приймати ефективні рішення у сфері транспортних систем і технологій з урахуванням технічних, соціальних, економічних та правових аспектів, генерувати і порівнювати альтернативи, оцінювати потрібні ресурси і обмеження, аналізувати ризики;
- Досліджувати вплив митних процедур на ефективність транспортних технологій;
- Розробляти і застосовувати сучасні технології транспортноекспедиторського обслуговування;
- Аналізувати та оцінювати ефективність ланцюгів поставок і логістичних центрів, здійснювати розрахунки відповідних показників.

Команда викладачів:

Ковальов Антон Олександрович (<http://kart.edu.ua/staff/kovalov-ao>) –викладач практичних занять з дисципліни. Отримав ступінь к.т.н. за спеціальністю 05.22.20 – експлуатація та ремонт засобів транспорту в УкрДАЗТ у 2006 році. Напрямок наукової діяльності: Удосконалення технології роботи під'їзних колій і вантажних станцій, забезпечення збереження вантажів при перевезенні.

Запара Віктор Мефодійович (<http://kart.edu.ua/staff/zapara-vm>) – лектор з дисципліни. Вчене звання професор кафедри управління вантажною та комерційною роботою присвоєно у 2011 році. Напрямок наукової діяльності: підвищення ефективності вантажної і комерційної роботи в умовах інформатизації технологічних процесів.

Запара Ярослав Вікторович (<https://kart.edu.ua/staff/zapara-yv>) – лектор та викладач практичних занять з дисципліни. Отримав ступінь к.т.н. за спеціальністю 05.22.01 – транспортні системи в УкрДАЗТ у 2013 році. Напрямок наукової діяльності – технологія роботи залізничних вузлів на основі логістичного управління, забезпечення схоронності вантажів при перевезенні, розробка схем розміщення та кріплення вантажів на рухомому складу, транспортне експедирування.

Ковальова Оксана Володимирівна (<https://kart.edu.ua/staff/kovalova-ov>) – викладач практичних занять з дисципліни. Отримала ступінь к.т.н. за спеціальністю 05.22.01 – транспортні системи в УкрДУЗТ у 2016 році. Напрямки наукової діяльності: підвищення ефективності використання вантажних вагонів на мережі залізниць України.

Бауліна Ганна Сергіївна (<https://kart.edu.ua/staff/baulina-gs>) –викладач практичних занять з дисципліни. Отримала ступінь к.т.н. за спеціальністю 05.22.01 – транспортні системи в УкрДАЗТ у 2013 році. Напрямок наукової діяльності – удосконалення технології організації вантажних перевезень залізничним транспортом, удосконалення технології роботи прикордонних передавальних станцій.

Богомазова Ганна Євгенівна (<https://kart.edu.ua/staff/bogomazova-ge>) –викладач практичних занять з дисципліни. Отримала ступінь к.т.н. за спеціальністю 05.22.01 – транспортні системи в УкрДАЗТ у 2017 році. Напрямок наукової діяльності – Технології управління вагонопотоками, раціональне використання об'єктів залізничного транспорту, усунення затримок у перевізному процесі.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>.

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними

можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>